

(۱) استعانت از خداوند یعنی چه؟

روزی عده‌ای از درباریان هارون (خلیفه مغرور و ظالم عباسی) در حضورش نشسته و مشغول چاپلوسی بودند که بهلول زیرک وارد شد.

هارون رو به بهلول کرد و گفت: ای بهلول مدت زیادی است که ما را می‌شناسی و به دربار ما می‌آیی؛ اما برخلاف دیگران، تاکنون چیزی از ما نخواستی. امروز از ما چیزی بخواه تا به تو ببخشیم!

بهلول درنگی کرد و گفت: ای خلیفه بزرگ، نگران گناهانم هستم. می‌ترسم در روز قیامت باعث عذابم شوند. از شما می‌خواهم گناهان مرا ببخشید.

خلیفه خنده‌ای سر داد و گفت: ای نادان، من نمی‌دانم خودم در روز قیامت چه حال و روزی خواهم داشت. چگونه در آن روز، تو را نجات دهم؟ چیز دیگری بخواه.

— ای خلیفه، من زود بیمار می‌شوم. از شما می‌خواهم بیماری‌ها را از من دور کنید.

۱- طلب یاری

هارون با ناراحتی گفت: این کار هم از من ساخته نیست. چیز دیگری بخواه.

— جناب خلیفه، این کشور پهناور و همه ساکنانش فرمانبردار شما هستند. من هر وقت می‌خواهم استراحت کنم، پشه‌ها و مگس‌های مزاحم، اذیت می‌کنند و نمی‌گذارند بخوابم. اگر ممکن است به آنها دستور دهید با من کاری نداشته باشند تا بتوانم راحت استراحت کنم.

هارون که از عصبانیت نمی‌توانست خودش را کنترل کند، فریاد کشید: نادان! اینها چیست که از ما می‌خواهی؟ چرا کارهایی را از ما می‌خواهی که انجامشان از هیچ کس بر نمی‌آید؟ نکند ما را مسخره کرده‌ای؟ بهلول آرام و استوار جواب داد: جناب خلیفه، من قصد مسخره کردن شما را نداشتم، فقط

بهلول این را گفت و سپس در میان سکوت و حیرت اطرافیان قصر را ترک کرد.

به نظر شما، بهلول از این درخواست‌ها چه منظوری داشت؟

۲- چرا ما انسانها تنها از خدا یاری می‌جوییم؟

ما در هر شبانه‌روز، دست کم ده مرتبه سوره حمد را می‌خوانیم و در آن می‌گوییم:

استغاثت و یاری
از خداوند

إِيَّاكَ نَعْبُدُ [خدایا] تنها تو را می‌پرستیم

وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ و تنها از تو یاری می‌خواهیم

اگر کمی به زندگی روزانه خود فکر کنیم درمی‌یابیم که ما نمی‌توانیم تمام نیازهای زندگی خود را به تنهایی برطرف کنیم. ما برای حل مشکلات، نیازمند کمک دیگران هستیم.

از طرفی دیگران نیز همگی مانند ما هستند و فقط خداوند، بدون آنکه نیازی داشته باشد، می‌تواند به

همه باری برساند ۲

حال ما چگونه می‌توانیم از یاری خداوند برخوردار شویم؟

خداوند در جنگ احد مسلمانان را با چه شرایطی یاری کرد؟

راه های بهره مندی از یاری خداوند

۱- صبر و تقوا: یکی از راه هایی که می توان یاری خداوند را جلب کرد، صبر کردن و تقوا داشتن است. اگر ما بتوانیم در برابر مشکلات و سختی ها، صبر کنیم و در هر موقعیتی، از گناهان دوری کنیم، خداوند بیش از پیش، یاری خود را نصیب ما خواهد کرد. به نمونه زیر توجه کنید:

بعد از جنگ احد، دیگر برای مسلمانان رمقی باقی نمانده بود. تعداد زیادی شهید و بقیه هم به سختی مجروح شده بودند. لشکر مشرکان که پس از جنگ، در راه بازگشت به مکه بودند، با خود گفتند: اکنون که پیروز شده ایم، چرا کار را یکسره نکنیم؟ بهتر است به مدینه حمله کنیم و مسلمانانی که زنده مانده اند را بکشیم و دارایی های شهر مدینه را نیز غارت کنیم. با این کار برای همیشه خیال ما از محمد و پیروانش آسوده خواهد شد....

خیلی زود به مسلمانان خبر رسید که لشکر مشرکان دوباره به طرف آنها در حرکتند. شرایط بسیار سختی به وجود آمده بود. آنان دیگر توان جنگیدن نداشتند. درحالی که مسلمانان ناامید شده بودند، ناگهان فرشته وحی برای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله پیام مهمی آورد:

بَلَىٰ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا	آری، اگر صبر کنید و تقوا پیشه نمایید،
وَيَأْتِكُمْ مِّنْ فَوْرِهِم هَذَا	هنگامی که دشمنان با جوش و خروش بر شما بتازند.
يُمِدُّكُمْ رَبُّكُمْ	پروردگارتان شما را یاری خواهد کرد،
بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ	با پنج هزار نفر از فرشتگان،
مُسَوِّمِينَ ^۲	که نشانه هایی با خود دارند.

این پیام به مسلمانان چنان روحیه ای بخشید که حتی زخمی ها هم برای نبرد به راه افتادند. مشرکان که نمی توانستند باور کنند این لشکر امیدوار و با روحیه همان لشکر شکست خورده باشد، به گمان اینکه لشکری تازه نفس به سراغشان آمده است، از وحشت پا به فرار گذاشتند. آری، صبر و ایستادگی در برابر مشکلات و جبران اشتباه و غفلت خود در جنگ احد، آنان را شایسته این پیروزی کرد.

۱- تقوا یعنی انسان در هنگام مواجه شدن با گناهان از آنها دوری کند. ۲- سوره آل عمران، آیه ۱۲۵.

5) توضیح دهید که ما چگونه می توانیم خدا را یاری کنیم ؟

6) منظور خداوند از یاری او توسط ما بندگان چیست ؟

۲- یاری دادن خداوند خداوند به کسانی که او را یاری کنند وعده یاری داده است. منظور خداوند از یاری او، توسط ما بندگان، (یاری دین اوست) یعنی ما با جهاد در راه خدا، دفاع از دین با جان و اموالمان و با عمل به دستورات خداوند در انجام واجبات و ترک محرمات، در واقع خداوند را یاری کرده ایم و موجب ثبات و پایداری دین او شده ایم. این کار آن قدر نزد خداوند ارزشمند است که آن را یاری خودش دانسته است و در مقابل، وعده یاری و کمک قطعی به کسانی داده است که او را یاری می کنند.

یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ
يَنْصُرْكُمْ
وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ
ای کسانی که ایمان آورده اید
اگر خداوند را یاری کنید
او [نیز] شما را یاری می کند
و قدم هایتان را استوار می گرداند.

۳- دعا: یکی از مهم ترین و ساده ترین راه ها برای جلب یاری خداوند، دعا کردن است. خداوند مهربان درباره دعای بندگانش می فرماید :

۱- معنای آیه ی « وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ » را بنویسید.

و پروردگارتان گفت : مرا بخوانید

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي

تا [دعای] شما را بپذیرم.*

أَسْتَجِبْ لَكُمْ

این آیه به روشنی نشان می دهد که دعای هیچ یک از بندگان از خداوند پنهان نمی ماند و او درخواست هیچ کس را بی پاسخ نمی گذارد. البته گاهی اوقات از خداوند چیزهایی را درخواست می کنیم که به مصلحتمان نیست. خداوند که بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است، به جای خواسته ما، چیزی را که مفیدتر و مناسب تر است به ما می دهد.

7) رسول خدا درباره حکمت دعاها چه می فرماید؟

رسول خدا درباره این گونه دعاها می فرماید :

هیچ مسلمانی خداوند را نمی خواند مگر اینکه دعایش یا در همین دنیا

مستجاب می شود، یا خداوند آن را برایش در روز قیامت ذخیره می کند و یا

در برابر آن دعا، بخشی از گناهانش را می آمرزد.

۳- بحار الانوار، ج ۹، ص ۳۷۸.

* آیه با ترجمه حفظ شود.

۱- سوره محمد، آیه ۷. ۲- سوره غافر، آیه ۶۰.

یکی از بهترین حالت هایی که دعا در آن مستجاب می شود، هنگام نماز است. نمازگزار در بخش های مختلف نماز با خداوند سخن می گوید و از او یاری می طلبد. در این حال که انسان به خداوند توجه بیشتری دارد، خداوند نیز با لطف و رحمت بیشتری با او رفتار می کند.

به نظر شما چه کارهای دیگری موجب جلب یاری خداوند می شود؟ به کمک دبیر خود موارد دیگری را نام ببرید.

پاسخ: چون او را در برآورده ساختن حاجاتش برحق نمی دانست.

- ۱- توضیح دهید چرا بهلول هرگز چیزی از هارون درخواست نمی کرد؟
- ۲- آیا خداوند همه دعاها را مستجاب می کند؟ توضیح دهید.
- ۳- خداوند در جنگ احد، مسلمانان را با چه شرایطی یاری کرد؟
- ۴- توضیح دهید ما چگونه می توانیم خداوند را یاری دهیم.

خود را امتحان کنید

بیشتر بدانیم

امداد غیبی

چهارم اردیبهشت ۱۳۵۹، نیمه های شب در حالی که مردم خوابیده اند، هواپیماها و بالگردهای آمریکایی مخفیانه وارد ایران می شوند و پس از پیمودن هزار کیلومتر در اطراف شهر طبرس فرود می آیند. آنان می خواهند جاسوسان آمریکایی را که در ایران دستگیر شده اند، آزاد کنند و سپس با بمباران جماران (منزل امام خمینی) و کودتای نظامی در ایران، حکومت را دوباره به دست بگیرند.

آمریکایی ها بهترین تکلورهای خود را پنج ماه آموزش های ویژه داده اند تا بتوانند این مأموریت مهم را با پیروزی پشت سر بگذارند.

ماهوره های اداره هواشناسی مرکزی آمریکا هوای امشب ایران را کاملاً صاف و مهتابی اعلام کرده اند. برای اینکه این عملیات سری فاش نشود، آنها باید بلافاصله پس از سوختگیری دوباره به پرواز درآیند و قبل از روشن شدن هوا کار را یکسره کنند.

ظاهراً همه چیز طبق نقشه پیش می رود و از همین حالا باید عملیات را تمام شده دانست که ناگهان :

طوفان شدیدی تمام منطقه را فرا می‌گیرد. تندباد صحرایی دانه‌های ریز شن را با خود همراه می‌کند و در یک چشم به هم زدن همه را زمینگیر می‌کند. دیگر چشم چشم را نمی‌بیند. طوفان شن رادارهای پیشرفته را هم از کار انداخته است.

فرمانده با تلاش فراوان با وزارت جنگ آمریکا تماس می‌گیرد:

«این چه وضعیتی است؟ مگر شما هوا را پیش‌بینی نکرده بودید؟ ما اینجا گیر افتاده‌ایم؛ اینجا جهنم است؛ از جهنم هم بدتر! هرچه زودتر دستور نهایی را صادر کنید. اگر این وضع ادامه پیدا کند باید ...» و دوباره ارتباط قطع می‌شود.

در این حال، یکی از بالگردها که برای سوختگیری به هواپیمای سوخت‌رسانی نزدیک می‌شود، به دلیل عدم دید کافی با هواپیماهای دیگر برخورد می‌کند و ناگهان با صدایی مهیب تمام صحرا روشن می‌شود. خلبان و هشت تکاور در یک چشم به هم‌زدن کشته می‌شوند.

سایر تکاورها وحشت‌زده از بالگردها پایین می‌پرند و فرار می‌کنند. هرکس سعی می‌کند جان خودش را نجات دهد. دو بالگرد دیگر که هم‌زمان قصد فرار دارند، یکدیگر را نمی‌بینند و دوباره صدای مهیب آتش انفجار بالگردها و مهمات درون آنها، هواپیماها و بالگردهای دیگر را هم به آتش می‌کشد و چه کسی باور می‌کند؟ هواپیماها و بالگردهایی که در هیچ جنگی شکست نخورده بودند، تمام آن پیش‌بینی‌ها و تمرین‌ها، آن همه مهمات و نیروها، ... دانه‌های ریز شن همه را شکست داد. این همان اتفاقی است که رئیس‌جمهور آمریکا پس از مدت‌ها درباره آن می‌گوید: من هنوز هم کابوس وحشتناک طبس را می‌بینم!

در ماجرای شکست آمریکا در طبس، خداوند بندگان خود را به دلیل قیام برای یاری دین، یاری کرد. ماجرای که نمونه آن بارها در تاریخ تکرار شده است. یکی از این موارد که در قرآن کریم به آن اشاره شده است، جنگ خندق است. در این جنگ، خداوند برای شکست مشرکان و خارج کردن مسلمانان از محاصره، تدبیری را فرستاد که لشکر مشرکان را از هم پاشید و آنان را مجبور به عقب‌نشینی کرد:

یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا	ای کسانی که ایمان آورده‌اید،
أُذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ	نعمت خدا را بر خودتان به یاد آورید
إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ	که وقتی لشکریانی انبوه [برای نابودیتان] به سراغ شما آمدند.
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِم رِيحًا	پس ما بر آنان تندباد فرستادیم
وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا	و سپاهیانی که شما آنها را نمی‌دیدید.
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ^۱	[تا بدانید که] خداوند به آنچه می‌کنید بیناست.

پیشنهادهای

- ۱- سورة فیل را بخوانید و شباهت‌های میان آن و ماجرای طبس را در کلاس برای دوستانتان بیان کنید.
- ۲- آیا می‌دانید تنها شهید واقعه طبس چه کسی بود و چگونه به شهادت رسید؟ در این باره تحقیق کنید.